

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy hora 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztését felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gál-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gál-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A király.

Debreczen, február 20.

A helyzet kulcsa most a legjobb kezben van, — olyanokban, a melyek tudnak erélyesek, de önmegtágadók is lenni, — a melyeket évtizedek óta oly gyakorta kipróbált bölcsesség vezet minden munkájokban s a melyek soha sem vétettek le a béke munkájáról.

A fölfordult s mondhatnók: minden közszabadságot veszélyeztető, minden közjót elsőpréssal fenyegető politikai helyzet jobbra fordításán eleven észszel, eleven jóakarattal munkálkodtak eddig is azok a férfiak, kik a dicsőséges békeszerzők utódai s hagyományosaiként évtizedek óta a békés fejlődés vagy ha jobban tetszik a fejlődő béke utain vezérelték a hazát s nemzetet.

De ime, szennyes árral hőmpölygött majdnem félesztendő óta törekvéseik elébe a hatalmi vagyon, a személyi gyűlölségen s a politikai féltelenségen alapuló békebontás áradatja s akik ép az a velük született nemes becsvágyból s öröklött józan hazafiságból nem akarták önmagukat s az általuk kitartó küzdelemmel megszerzett s épen azért féltékenyen őrzött közjavakat az iszapba beletemetetni, integritásuk önbecsérzetében most apelláltak oda, a hova a szenvedély, a tusakodás, a pártgóg tajtékzó hullámai föl nem csaponganak: a trónhoz.

A „rendszer“ dühös ellenfelei meg-

kisérlették ugyan a gyanúsítások s a tehetetlen fenyegetések sárdarabját egészen a trón karpitjáig fölhajigálni, de azok az onnan leomló magasztos fénytől vissza lettek hajítva a dobálók fejére s tintás kezeire. Most is ott száradnak e mocskos fejkörszikeiken örök szégyenfoltként, mint az apgyilkoson az égező véresöpp.

Igen a király! Kit nemesak a hagyományos hűséggel övedzünk, hanem kit évtizedek ezer és ezer ténye akkora szeretett tárgyává tett sziveinkben, hogy az már az imádatlalt is határos. Kítői megszoktunk csak jót kapni, csak örömet s ki őt környező ellenségeink körében is mindenkor a mi fenekült barátunknak bizonyult. Ki éppen oly önmegtágadással, mint kitartással haladt a jobbnak fölismert uton a nagy béke óta, s ki kardját egyszer hüvelyébe dugva mindenben a béke olajágával simogatta meg hazafias aggodalmunkban repkedő sziveinket.

Hány hála könny lehet jutalma magasztos kötelességteljesítésének! Hiszen mi csak háával jutalmazhatjuk a felséges marttyrt! Ha most egy meggörnyedt élet alkonyán, ismét megsegít minket a mi nagy veszedelmünkben, a parancsoló jóakarát bölcsességét árasztván a nagy megpróbáltatások között sinlődő nemzetre s visszaadja fejlődésünk életföltételeit, hitünket a megingott közjogok és közszabadságok eleven és kiható fejlődésében, bizalmunkat mindabban, a mit ádáz párt-harczok, mint szappanbuborékokat elfújtak

politikai és gazdasági életünk levegőjéből: egy újabb koronát érdemel meg, a többi mellé: a felejtetheletlenség és halhatatlanság koronáját.

Mi bizva-bizunk békés parancsszavának ihletszerű tökéletességében. Ő nem fog pártok, személyek, események érdekei szerint itélni, — itélete, a mely előtt mindenkinnek meg kell hajolni, eszményi lesz s a haza üdvére való.

Hadd tekintsenek hát föl bizalommal mindazok, a kik hazafias és életfontartó érdekei kapesolnák a király döntéséhez s hadd tekintsenek azok is megszégyenülve, a kik az országot idejuttaták, a fenekült királyra, a ki ebben is Krisztusi módra, a köz első szolgájának fogja bizonyítani magát.

A helyzet. Báró Bánffy Dezső szombaton Bécsbe utazott br. Fehérváry honvédelmi miniszterrel. A király tegnap vasárnap fogadta őket s ez alkalommal átadták a kormány lemondását, a mit ő felsége kétségtelenül el is fogad. Hogy kit fog a király a kormány megalakítására felhívni, az ma még csak találgatás tárgyát képezi. Általában azt hisszük, hogy Széll Kálmánt bizza meg, de sokan Fehérváry elnökségéről beszélnek, a ki azonban kijelenté, hogy 50 éves katonai pályája után bajos lenne neki a miniszterelnöki teendőket megismerkedni. — Báró Bánffy az elutazás előtt sokáig tárgyalt Tisza Kálmánnal és

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRGZAJA

Mint egykor . . .

*Simulj hozzám, jer add kezembe
Megcsókolom titkon sötét hajad,
Mond, hogy szeretsz, nézz mélyen a szemembe,*

Mint egykor ott, a fák alatt.

*Álmodjuk vissza régi álmainkat,
Az első esküt, első vágyakat,
Ints, hogy enyém vagy, semmi meg nem ingat,*

Mint egykor ott, a fák alatt.

*A róza újra nyíl s nem hal meg többé,
Mely boldogságunk hajnalán fakadt,
Légy hű te és szeress, szeress örökké,
Mint egykor ott, a fák alatt.*

Ifj. Téglás Gábor.

Ábránd.

Soha sem felejttem el, Borus októberi nap volt.

Egyedül bolyongtam az utcákon fel s alá s akik látták halvány szomorú arcomat szánakozva néztek végig és a tekintetükből ezt olvastam ki:

— Szegény! Ennek valami nagy fájdalma lehet!

Bántott az emberek nagy, kíváncsi tekintete.

Kimenekültem a város falai közül, ki a szabadba, ahol átengedhettem magamat gondolataimnak.

Óh az én gondolataim szomorúak voltak, nagyon szomorúak, mint az őszi hervadás képe.

Akkor ért az első nagy bánat életemben akkor sajgott legelőször a csalódás keserű fájdalmától, — akkor éreztem legelőször a vágyat, egy nyugalmas, enyhethető hely, a sir után.

Oh, azóta már sok bánat ért! Sok csalódás vert sebet a lelkemen, sokszor óhajtottam az örök nyugalmat: a halált, de azt amit akkor éreztem, nem éreztem én azóta többé soha.

Vérvörös felhők usztak az égen. Alkonyodott.

A lehullt és elszáradt levelek egyhanguan zizegtek lábaim alatt, amint az erdőn keresztül mentem.

Áhítatos csend vett körül. Egy fa törzséhez támaszkodva néztem az eget égő felhőivel, és a szakadozott foszlányokból, rég elfelejtett alakokat láttam kiemelkedni, melyek mintegy életre kelve mindegyre nőttek, nagyobdtek, míg nem úgy tetszett, hogy elfoglalják az egész égboltozatot s onnan felülről beszélnek hozzám, — csodás szép bú-bajos hangon, — sok csodás bú-bajos dolgokat.

— Emlékszel-e rám? szolt hozzám egy fehér szakállu tisztas agg — én vagyok a hőse annak a regének, melyet mint gyermek először hallottál az édesanyádtól. Ilyen ősz volt a szakállam akkor is már; mankón jártam, tárisznyával a vállamon és reszketett a hangom, mint most. Az évek elhaladtak. A gyermekből ifju lón és vége lett a regék öntudatlan édes korszakának, mely úgy él az emlékezetben, mint egy félig elmosódott hajnal-álom. — Engem is elhagyta, elpártoltál tőlem. De hát ennek így kell lenni nem vádolk érte.

Tisza István gróffal. Egyes lapok már az új miniszterek névsorát is közlik, persze csak találmánra. E névsor szerint Bánffy, Erdély és Lukács miniszterek kimaradnának. Új lenne Széll Kálmán és Berzeviczy Albert. A közeli napokban majd elváltik, hogy mi igaz ebből a véleményből?

Országgyűlés.

febr. 18-án.

Madarász József az ülést megnyitja, kéri a képviselőket foglalják el helyeiket.

Felolvassák a jegyzőkönyvet. — (Tartós zaj.)

A jegyzőkönyv ellen észrevétel nem tétetvén, az hitelesítették.

Madarász József ezután a francia köztársaság elnökének halála felett a Ház részvétét tolmácsolja. Indítványozza, hogy a Ház fejessze ki jegyzőkönyvíleg részvétét Faure Félix elnök elhunytá felett. (Általános helyeslés.)

Bemutatja a Háznak a beérkezett kérvényeket.

Báró Bánffy Dezső: A kormány elhatározta, hogy Ó felségénél a kormány benyújtja lemondását. Kérem a t. Házat, hogy addig, míg a felség nem határoz, üléseit függeszse fel.

Polónyi Géza: Éljen az alkotmány. (Zaj.)

Madarász József: Ismétli a miniszterelnök indítványát és kéri a Házat, hogy üléseit napolja el. — (Általános helyeslés.)

Madarász József: Az ülést eloszlatja. — (Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps kíséri a tereméből kivonuló miniszterelnököt.)

Rakovszky István: Éljen a király!

Ezzel a mai ülés véget ért.
A képviselők nagyrésze gyorsan távo-

zott, egy kisebb csoport, köztük Tisza Kálmán is a miniszterelnök szobájába vonultak.

A folyosón is sokáig folyt az események kommentálása.

Elnök-választás Franciaországban.

— Loubet győzelme. —

Varsaillen szombaton megtörtént már az elnök választás, mely Loubet győzelmével végződött.

Noha csak két napig tartottak a választási izgalmak, ez a rövid idő nem csökkentette nagy mérvüket és hevességüket.

Az egész világ a legnagyobb érdeklődéssel várta az eredményt. Franciaországban most olyan zűrzavarosak a közállapotok, annyira kiélesedtek a társadalmi és politikai ellentétek, hogy komolyan lehetett tartani attól, hogy a reakció hívei a maguk emberét juttatják a hatalom polczára, a mi egyértelmű lett volna az újabb zavarokkal és bonyodalmakkal. Másrészt a monarchisták is meghódoltak.

A választás eredménye azonban megnyugtatólag hat a kedélyekre úgy Franciaországban, mint a külföldön. Loubet választása azt jelenti, hogy Franciaországban a republikánusok pártja még mindig tulsulyban van, hogy a polgárok többségét még nem vezettek félre azok az elemek, a melyek a zavarosban halásznak.

A Dreyfusenes pártra is kudarcot jelent a választás, mert Lounet higgadt gondolkodású politikusnak ismerik, kit nek ragad el a pártok fanatizmusa.

A választás rendkívül heves volt. A had-

sereg lapjaiban olyan heves támadásokat intéztek Loubet ellen, hogy beteg lett. De minden erősködésük dacára Meline megbukott.

A nemzetgyűlés Versaillen 1 órakor ült össze és délután 5 órakor hirdették ki az eredményt, Meline 270, Loubet pedig 480 szavazatot kapott.

Az új elnök most 61 éves és fényes politikai kariért futott végig. Jogot végzett 1876-ban választották meg először képviselőnek. Gyors egymásutánban a szenátus tagja, majd miniszter lett. Freycinet bukása után vállalta el a kabinet alakítását. A Panama-botrányok azonban elsöpörték a Loubet kormányt is. Most mint a szenátus elnökét érte a nagy kitüntetés.

Bőjti predikáció.

Kedves Testvéreim!

Hintsetek hamut fejetekre, vége vagyon a farsang ostobaságainak, hintsetek hamut fejetekre, de ne engedjétek lehullani, hanem engedjétek a bűnbánatot szivetekbe is költözni.

Mert ugyan pillantsatok be egyetlen egyszer lelketekbe!

A farsang ifju kedvére a bőjt agkora következik és a bőjt a farsang bánata, mint a balandó életkor is az ifjuság gyönyöreireiért való fizetés.

Most letapossuk a farsang virágait, minden bohóságunknak, röpke örömnünknek nagy sirt ásunk és szeretnénk még emlékéit is hamuval földni.

Igy tapos a férfikor az ifjuság ideáljain, egy-egy hervadt, tépett rózsza mindenik. Vajjon van-e meglett ember, ki nem ifjusága sirhalmi között jár.

Átöleltem vállát, s kebeléhez simulva oda sugtam halkán a fülébe:

— Kincset leltem édes anyám! Megtaláltam azt a kincset, a mit otthon olyan régen keresek már! a lelke nyugalmát.

— S tudod-e anyácskám, ki vezetett engem e nagy kincshez? — Az öreg özszezakál ember, tarisznyája a vállán, mankó a kezében, a kiről te beszéltél nekem, mikor még kicsike voltam; mesehallgató, kíváncsi ábrándozó gyermek; meg az a hatalmas, édes szavu férfi, azokkal a sötét lángoló szemekkel, kiről később én beszéltem néked. Emlékszel-e édes anyám?

Könnybe borult az a két jóságos szem, lassu zokogástól fuldoklott a hangja, mikor kipirult arczomból hátrasimitotta kuszált füreteimet s ekkép szólott hozzám:

— Régen volt az gyermek! Talán nem is mese, hanem csak egy álom, a mit te álmodtál, a te ábrándos fejeddel, itt a karjaimban. Megszenvetél értök! Ezer csalódás ért, ezer gyötrő bánat, mikor a való jött és szilaj haraggal verte üte öket. Miért is kinozna egy tovatűnt ábránd! — Felejtse el! Felejtse el!

S én reá tekintve, halk, de biztos hangon mondtam a fülébe:

— A szenvedést igen, de az ábrándot — nem!

Borus októberi nap volt. Soha sem felejttem el.

Erős Renée.

— Majd visszajövök még, úgy is tudom egykor. Te magad hisz vissza. Majd ha az unokádnak akarsz beszélni, a fehér szakálú öreg apóról!

— El ne feledkezzél rólam mindörökre! És mankójára támaszkodva, görnyedt háttal bandukolt el az ősz ember, első regém fehérszakálú hőse. Az isten vezéreljen és hozzon vissza a kis unokám bölcsőjéhez!

Aztán jött a másik. Ragyogó eszményi kép. Sötét, villámló szemű férfi, viharedzett homlokkal, sastekintettel.

— Emlékszel-e rám? Én vagyok a te jeges eszményed, akit feltaláltál akkor, mikor a regék sejtelmes alakjai kezdtek elmosódni lelkedből.

Rólam szótted bűvös, tündéri álmaidat, én foglaltam el szüztiszta lelkednek valamennyi vágyát. Imádba foglaltál, — könyörögtél értem, hogy ne érjen vész és pusztulás, hogy épen maradjak tenéked és önmagamnak. Hanem aztán egyszer elfordultál tőlem.

Eljött az a másik, az az élő jött el. Nem is hasonlított arca az enyémhez: sem az arca, sem a lelke. Mégis megszeretted, keblébe borultál.

Reá pazaroltad a te lelked valamennyi kincsét összes érzéseit. Oh, miért is tetted! Hisz ő meg sem értett. Miért hallgattál rá? Jöttél volna hozzám, megvédtél volna. Nem ért volna lehe földi indulatnak, és önző szenvedélynek.

Ilyen halvány sem volnál most ilyen szemeru sem.

Ugy-e hogy elfordult a hátlatlan tőled? Kihez menekülss most? — Én befogadnálak

de tud meg te szegény boldogtalan gyermek én sem vagyok többé a ki régen voltam. Megölt az a másik. Akkor ölt meg mikor nem is hitted.

Csak az árnyékom az, a mi itt áll előtted. Bus halvány árnyéka egykoron tündöklő fényes eszményednek

Nem panaszkép mondtam mind ezt, mert hiszen így volt ez örök idők óta. (Regének, ábrándnak vége szakadt egyszer.) Hanem, hogy úgy néha-néha budban, bánatodban én reám is gondolj. El ne feledkezzél mindörökre rólam. S mint egy árnyék eltűnt szemem elől.

Jöttek aztán sorba, mind ahányan voltak. Mind a kik szerettek, akiket szerettem. Körülvettek édes vigasztaló szóval, szelid enyelgéssel.

S egyszer csak azt vettem észre, hogy mosolygó, ujjait reménységgel nézek fel az égre, melyen feltűnt már az első csillag nyájas, piros fénye. Üdvözölve légy te fénylő csillag. Árassza reád malasztját az Isten mindenható kegye, hogy sok ilyen borus kétségbeesett szív vigaszt reményt, világosságot nyerjen tőled. Üdvözölve légy te fénylő csillag.

Elhagytam az erdőt. Hazafelé mentem, keresztül a csendes néptelen utcákon. S mikor hazaérttem, kis szobám küszöbénélém jött egy öreg asszony, az én édes anyám. Kék a szeme, fehér a haja s a homlokán anyi sok sok redő, átszenvedett kinos évek fájdalmas bus emlékei.

— Be vidám az arczod, édes gyermekem! — szól hozzám szeliden, kedves, gyöngéd hangon.

És ha homályos előtetek az én beszédem, megmagyarázom nektek.

Mennyi édes reménye, mennyi boldogító látománya volt ifjúságunknak. Hittünk önmagunkban, hittünk az emberekben, reméltünk hirt, boldogságot, láttuk a hazát boldogabbnak, az embert jobbnak, a jót győzedelmeskedőnek, magunkat harcos, bátor küzdőknek, élveztünk mindent, mint a hogy a farsang bohóságait élveztük, nem láttuk, csak a szépet, a lelket adót, mint a hogy farsang évadján ragyogó szemeket, epedő ajkakat láttunk a terem mámorító környezetében.

Jónak, erősnek, a jót a jó kedvéért cselekvőnek tartottuk az embert. Azt hittük, hogy pusztán egy ideálért küzdve visel el mindent, a minek elviselésére ember vállalkozik. Hová lett ez az ábránd, ássuk el mélységes sirba és írjuk reá, még az erény is csak árucikk, vannak, a kik úgy üzérkednek vele, mint a cukorral, vagy a pezsgőborral, — ezek is fizetésért szállítanak csupán.

Bizony mondom nektek, ez ifjúságunknak másik sirhalma, a melyiken tapodunk; — sőt néha tánczol is rajta a csőcselék.

Mert tudjátok-e atyámfiai, mi a csőcselék?

A csőcselék az, a mi nem volt fiatal soha, a csőcselék egy 5000 éves ezergyomru szörnyeteg, a mely mindig éhes, mindig irigy, mindig kaján, mindig ordító, minden időben és korban, ennek a sártekének minden pontján egyforma. A csőcselék nem volt fiatal soha, tehát nem voltak álmái, nincsenek sirhalmai. Nem volt kincse soha, nincs is temetője, vesztesége, de éhes volt minden időben és éhes lesz örökéig.

Egy bölcs, a ki ismerte a csőcseléket és a kinek még beleit is a csőcselék marcangolta, mondá:

Az élet a gyönyör forrása, de a hol a csőcselék együtt iszik, minden forrás meg van mérgezve.

A szent forrást megmérgezték buja mohóságukkal, s piszkos álmaikat gyönyörnek nevezvén, még a szavakat is megmérgezték. És olyik, ki az élettől fordul el undorral, csak a csőcseléktől fordul el, mert az élet tiszta forrását, a lélek lángját és az elme gyümölcsét nem akarta a csőcselékkel megosztani.

És olyik, ki olyan volt, mint a jégeső a kalászra, mindent pusztítani jöven — csak a csőcseléket akarta megsemmisíteni.

És bizony mondom, nem az a legkeservebb tapasztalat az életben, hogy az életnek magának szüksége van a visszavonásra, a halálra, a vértanuk keresztjére, hanem az volt a legkeservebb kérdésem és majd megfultam rajta, — hát szüksége van az életnek a csőcselékre is?

Hát szükségesek a mérgezett források, a büzlő tüzek, a piszkos lángok és a kukacok az élet kenyérében?

Nem gyűlölet, hanem udor rágja az életet, néha napján, még a szellemet is megelégettem, mikor láttam, hogy a csőcselék szellemes is.

Bőjtje csak annak van, a ki tánczolt a csőcselékkel, de megatálta kihívó pillantásait, megelégette üresfejűségüket.

Atyámfiai, a ki nem csőcselék és nem akar a tisztátalanokká! együtt lakozni, az a szívébe költöztesse be a hamvazó-szerda

bűnbánatát. És üzzétek ki magatok közül a piaci népeséget.

Emelkedjétek magasra, a honnan a csőcselékre csak lenézni lehet.

Mert bizony mondom, ha undort éreztek a mámorító piszkos gyönyörök erényében, meggyógyultok és undorodtak szárnyakat kölcsönöz neki, hogy magasra emelkedjenek.

Ugy legyen.

Testvéretek az igazságban,
Fráter Lucentius.

Városaink vagyoni állapota.

Paulovics Máton szegedi városi tisztviselő jelentékeny munkában arról ad számot, hogy Magyarország városainak mennyi vagyona és mennyi adóssága van, hogy a városok milyen alapokat kezelnek, s hogy lakosaik hány százalék községi pótdadót fizetnek stb.

Paulovics e műben az összes városok anyagi viszonyait feltüntette s így mindenki könnyű szerrel megtudhatja, hogy ez, vagy az a város mily vagyoni helyzetben van s hogy mint költelezik.

A törvényhatósági joggal fölrüházott huszonnégy magyar városnak össze-vissza majdnem 305 millió forintnyi vagyona van s ezt 90 millió forint adósság terheli. Hogy a huszonnégy város egyenkint hogyan áll, a következő kimutatásból tűnik ki:

	mill. frt.	adóság	millió frt.
Budapest vagyona	144 fél		42 millió
Arad	5 fél		2 „
Baja	2 fél		500 ezer
Debreczen	21		4 millió
Fiume	5		3 „
Győr	3 fél		500 ezer
H.-M.-Vásárhely v.	2		1 millió
Kassa	9 fél		3 fél „
Kecskemét	6		2 fél „
Kolozsvár	8		2 fél „
Komárom	2		500 ezer
M.-Vásárh.	2		500 ezer
Nagyvárad	10		4 fél m.
Pancsova	3 fél		1 „
Pécs	7 fél		2 „
Pozsony	6		2 fél „
Selmec-és Béalabá.	1 fél		100 ezer
Sopron vagyona	3 fél		2 millió
Szabadka	6 fél		2 „
Sz.-Németi	4		1 „
Szeged	25 fél		6 fél „
Sz.-Fejérv.	3 fél		800 ezer
Temesvár	8 fél		1 fél m.
Ujvidék	4 fél		800 ezer
Versecz	4 fél		800 „
Zombor	2 fél		700 „

A legszegényebb vidéki városok tehát Selmec és Béalabánya, Hódmezővásárhely, Komárom és Marosvásárhely. Ha Budapestet a számításból kivesszük, a legelső gazdag város Szeged s utána Debreczen.

Egyről-másról.

Első zsúrom.

Tartozom annak a kijelentésével, hogy én, ki oly sokszor zengettem ügyes és ügyetlen versiket a zsúrokról, az elmúlt vasárnap délutánján voltam először a zsúron. Ez a dolog legkevésbé sem meglepő, mert valamiképp Steinfeld Pinkász csupa mágnásokat szerepeltet tárczában, holottan még élő mágnással sohasem beszélt, azonképen csekélységem is énekelhetett a zsúrokról, jóllehet sohasem volt zsúron!

Ismétizben tartozom, szinte annak kijelentésével is, hogy a zsúr fölöttébb kellemes dolog.

Eltéktelve attól, hogy a társaságban nők s vannak, elsőrangú kötelességemnek ismerem bevallani, hogy a zsúron legkellemesebb dolog a konyha.

És ez a pont az, az egyedüli pont, melyet nem győzők eléggé kárhoztatni. Hát mélyen tisztelt, kedves háziasszonyom és bájos leánya ki kell jelentenem, hogy az önök zsúrja — melyre kegyeskedtek engem is meghívni — kerek háromszáz forintomba kerül.

E mesés összeg magyarázata pedig az önök, illetve mi mindnyájan magyarok konyhája melynek alaptétele — a zsír, a zsír. Ez alapon kiindulva az önök zsúrján — melyen különben a legjobb konyha kegyeiben részesültem — úgy elrontotta a gyomromat, hogy hat hétre Karlsbadba kell utaznom. Így kerül egy zsúr háromszáz forintba.

Boldog emlékü Brillant-Savarin emlékiratai között olvastam egy csirke kirántási módját.

„A csirke vajjal lehellet finomságban bekenendő és a reszelt száraz kenyérben megforgatandó és végül kisütendő. Sütés közben ne pulaszd el gondolatnyi csekélységű reszelt p rmezánnal behinteni, mely valami elsuha ó árnyalatot, pikáns hangulatot ad az egésznek.“

A Grand Café éttermében élveztem meg egy ily módon készült csibét.

A hatásáról ódában számoltam be ódában fejeztem ki hálámat monsieur Alphonsnak a gyönyörűségért.

És mit csinál evvel szemben a magyar konyha? — Szalonával spékeli, zsirtengerben süti ki a parányi madárkák és végeredményben gyomorbaajt szerez az embernek.

Kifogásaim vannak általánosságban az étlap ellen is.

Thea sandvichchel, hideg sülttek, édességek — ez rosszul van összeállítva, nagyon rosszul tisztelt zsúradó hölgyeim. Mert a rendes étlap ez kell, hogy legyen:

Thea — sandvichchel és sonkával, édességek, sajt, gyümölcs, fekete kávé. Mindez pedig a legcsekélyebb mennyiségben adandó föl, mert a zsúr nem bankett, hanem matiné.

És az italok? Bor, bor, egyforma bor. Bocsanatot kérek, de ez nem helyes. A theára egy pohárka vaniliát, a sonkára, vagy pedig hideg sültre két pohár — és nem több, nehéz bort, az édességekre egy pohár Grent hajt föl az ember. És azután jöjjön gyorsan a fekete kávé, a mikor is a hölgyek meneküljenek, mert ilyen menü után elengedhetetlen a nikotin.

Ilyennek képzelek jól berendezett zsúrt — a gyomor tekintetéből.

A szellem pedig? Kérem, hagyjuk ki ezt a játékból.

Sok rendbeli tapasztalatom alapján mondhatom, hogy a szellemes zsúrok mindig zacconi paraliticusra emlékeztetnek. — Engedjétek az egyebeket szabadon és mindenik megtalálja azt a kis kört, a melyikben legjobban érzi magát. Így bizonyosra vehető hogy mindenki jól fog mulatni.

De a zsúrnak vége is szokott lenni. Ez pedig annyit jelent, hogy a házigazda becsukja a kaput és így nyilatkozik:

— Innen ugyan senkiséim távozik reggel előtt.

Ez pedig nagyon rossz dolog, mert a kinek mennie kell az bizonyosan alapos okokból távozik. Hanem azután az ily módon távozó nem bucsuzik senkitől, hanem lépjen be a föltűnés nélkül távozó és az ajtót kívülről betevők klubbjába, az az fogadja meg Horvay Feri tanácsát:

— Ne rontsd a társaságot.

A morál:

Mindezekből pedig a következő morál szűrődik le:

1. Alulirott a gyomor embere és semmiképen sem idealista.
2. Alulirott nem először volt zsuron az említett vasárnapon.
3. Alulirotnak nincs háromszáz forintja.
4. Alulirottat ne hívják meg zsurokra.

V. E.

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. február 20.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczebe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— február 20. —

— Száraz. — Hőszűrés. —

Mulatságok.

Február 25. A debreczeni izraelita nőegylet táncmulatsággal egybekötött debreczeni vásár jelmez mulatsága a »Bika« disztermében.

Március 4. A debreczeni kereskedő ifjak táncestélye a »Bika« disztermében.

Március 4. A Stern féle kefégyár személyzetének táncvizalma a »Margit«-fürdő disztermében.

Március 10. A debreczeni újságírók műkedvelő előadása a városi színházban, az előadás után pedig táncvizalom a »Bika« disztermében.

Március 15. Az 1848/49-iki honvédek táncvizalma a »Korona« disztermében.

Örömök.

Bujik már a hóvirág, kikelet hírnöke, kis előpóstája.

Az erdők árnyékosabb helyén, mint valami nagy nagy fehér kendő terül széjjel a földnek hóvirágokból készült legszebb takarója.

Kis fejceskéiket egymásra hajtják ezek a bóbítás szép virágok s ha egy kissé hidegebb szellő érinti őket, összerázkodnak.

Igaz is, ha kicsalta őket immár édes álmodásra a napsugár, minek kaczerkodik velünk.

No, de hát a napsugárnak ez a kaczerkodása csak ideig óráig tartó.

De majd jobban neki hevül s élte a gyöngye virágokat, szerelmes pizsánssággal mosolyog rájuk s örül azon, hogy milyen szépen nőnek, növekednek, virágot kedvelők gyönyörűségére.

És im a hóvirággal együdejüleg az ibolya is feltűnt a láthatáron.

Ez a lilaszínű szerény szép virág, mely ott rejtőzik a bokrok mélyén, nagy husos levelektől védetten. S az ibolyát nyomon követte majd a csilingelő gyöngyvirág. És amikor szezonjukat élik ezek a kis jószágok, — a tavasz sejtelmes, édes álmai rajzanak lelünkben.

Szerelmi csókot érzünk kiáradni a virágok illatából, — szerelmi suttogás szól felénk az aransugaraktól áttört levegő égből.

Forróbban dobog a szív, gyorsabb hevülésre pezsdül a vér.

Lányok szeméből szerelem nevet ki annak tüzrózsája nyílik az arcukon.

És a napok csak szaladnak gyors futással, — helyet adva egyik a másikának.

Észre se vesszük majd hogy a hivatalos kalendárium szerint is reánk köszönt a tavasz, — de nem törődünk vele, mikor mi már jóval ezelőtt éreztük, tudtuk, hogy feltámadtak az ibolyák, a dalok, szerelmek.

— **Előléptetés.** Ő felsége a király dr. Németh Károly belügyminiszteri titkárt a szakminiszter előterjesztésére miniszteri osztálytanácsossá nevezte ki. A megérdemelt előléptetésnek azért örülünk mert egy nagy tehetségű debreczeni férfit ért, mert az új tanácsos fia Némethy Lajos érdemes evref. lelkészünknek.

— **A megyeházáról.** Rásó János Hajdu vármegye alszámvevője, az állandó vizsgáztató bizottság előtt a budapesti egyetemen pénteken államszámveteli vizsgát tett igen jó eredménnyel. Gratulálunk a derék hivatalnoknak.

— **Műtanrendőri hejárás.** Szombaton tartották meg a debreczeni m. á. v. gép és kocsi javító műhely telepen lefektetett vágányok műtanrendőri hejárását, amelynél jelen voltak, a vasúti és hajózási főfelügyelőség részéről Horánszky Gyula, Debreczen város közigazgatási bizottságától: Nemes Kálmán és Kajáry Lajos kir. mérnök; a városi tanács képviselőjében Tikos Imre mérnök; a műhelytelepről Podolszky főfelügyelő; a m. á. v. részéről Eckstein főmérnök és Tóth Gergely mérnök. A bizottság a vágányokat használatba vehetőeknek találta.

— **Mader Raul és a debreczeni újságírók estélye.** A debreczeni újságírók mindent elkövetnek, hogy jövő hónapban rendezendő estélyük az egész debreczeni közönség elismerését vivja ki. Az összeállított műsor elég kezeség arra, hogy ezéukat el fogják érni. A rendezőség tegnap Mader Raultól, a Pirosczi pályaballet zseniális szerzőjétől, ki az operában nagy sikerrel előadott szercesen quartett, valamint a Piros cipő ballott egyes részleteinek előadását megengedte. — Mind a kettő olyan szám, amelyben csak ilyen kivételes esetben gyönyörködhet a közönség és hogy a két érdekes szám tökéletes legyen az opera két szülő táncosa jön le Debreczenbe hogy betanítsa a szereplőket. — A hírlapírók színházi estélye iránt joggal tanúsít a közönség olyan rendkívüli érdeklődést, mert a rendező bizottság lelkesedéssel van azon, hogy meglepő és igaz élvezetet nyújtó programot adjon. Az előadásra előjegyzéseket csak az előadást megelőző héten fogadnak el.

— **Nyomdászbal.** A sajtó érdemes, névtelen munkásai egy szabad estét engedtek maguknak s ezt az estét fényessé, felejthetlenné tették azokra, kik szombat esti bálukon megjelentek. A nyomdászbal valóban fényesen sikerült. Disztingvált, szép közönség gyűlt össze s az első négyest 80 pár táncolta. A bál clouja a versenyszedés és a bálteremben megszerkesztett Éjféli Újság volt. A kitűzött szedésversenyben a győző a mi emberünk volt: Nagy József, lapunk kiadó tulajdonosának

nyomdájából. — A multság különben csak a hajnali órákban ért véget.

— **Az ácsmezterek panasza.** A debreczeni, képesítést szerzett ácsmezterek súlyos helyzetbe jutottak amiatt, hogy a kőmives mesterek visszaélve a szabad iparral, törvényellenesen kontárkodó ácssegédeket alkalmaznak az általuk felvállalt ácsmunkáknál s ezáltal megfosztják a szakvizsgát tett ácsmeztereket a kenyérkeresettől. Ezen bajaik orvoslása végett tegnapelőtt Bocskó Sámuel r.-főkapitányhoz, mint I. fokú iparhatóság-hoz fordultak, s kérték a főkapitányt, hogy e visszaélést szüntesse meg s ne engedje, hogy az építőmesterek ácssegédeket alkalmazzanak, kik a képesített mestereket minden munkából kiszorítsák, Egyszersmint kérik, hogy hasonló visszaélések ellen a legszigorubb büntetést alkalmazza.

— **Testi fenytik az iskolában.** A nádpálczával működő pedagógusok, a kik régi jó világ után vissza-vissza sirnak, bizonyára nagy ujjongással fogadják a közigazgatási bróság ama döntvényét, a mely az iskolásgyerekek elnadragolását megengedett dolognak tartja. Ez a főbírósg egy főnforgó eset alkalmából kimondotta, hogy a tanító ugy a saját mint kollégái tanítványait is megpálczázhatja. Ugyanezt teheti a tiszteletes ur is, aki az emberszeretet vallását is tanítja. Először azért a hibáért meglehet verni a növendéket, a miket az iskolában elkövetnek, másodsor pedig ama pajkosságért is amikkel az iskolán kívül előállanak. A verés művelésében csak az a fő hogy a gyerekek egészsége csorbát ne szenvedjen. Ha az ütés nyomán vér aláfutások és kék foltok támadnak, az nem baj, mert ezek az érzékenyek bűntetteseknek természeteseknek természetes következményei szoktak lenni. Ránk nézve az a szerencse, hogy ezt a középkorba való pedagógiát nem a magyar bizonyára népszerűsíti, hanem a porosz közigazgatási főbírósg. Azért a mi tanítónk még mindig bölcsen teszik, ha a nádpálczát otthon felejtik.

— **A Petőfi-dalkör** tegnap délután három órákor választmányi gyűlést tartott Komlóssy Arthur elnöklete alatt, melyen elhatározta a választmány, hogy március 15 én hazafias ünnepélyt rendez, kivonul saját zászlója alatt a honvédsírokhoz, Az ünnepélyt este hangversenyvel egybekötött társas vacsora követi. Majd a múlt évi anyagi állapotokról tettelet jelentés. E szerint bevétel volt a körnek 1257 frt 01 kr, kiadása 657 frt 73 kr. Végül több köszönetnyilvánítás után elhatározta a kör, hogy az alapszabályok módosítandó pontjainak eszközlése végett március hó 5 én gyűlést tart.

— **Egyeség az ácsmezterek és ácslagények között.** Az ácssegédek is követték a múlt héten a kőmivesek példáját. Felmondták a munkát az ácsmester vállalkozóknak, mert nem voltak megelégedve a munkabérről. Csakhogy ez a strájk igen hamar megoldást nyert mindkét fél méltányos eljárása következtében. Az egyezségi szerződés feltételei ezek: 1. Egy órai munka díj 16 krban állapítatik meg. 2. Egy egész napi munka idő tíz órában állapítatik meg. 3. Az akkord munka teljesen eltöröltetik. 4. Az ifjuságnak azon kívánsága, hogy az ács mesterségben csakis munka könyvvel bíró segéd legyen alkalmazható oda módosított, hogy földmunkák és fedélfák fölhuzására s képesítéshez nem kötött munkák végzésére napszámok is alkalmazhatók, A beszegődietett tanonczok alkalmazása pedig akadályt nem is képezhet. 5. A második pontban megálapított napi tíz órai időn túli foglalkozás a nappali munkáért megálapított óra pénzzel egyenlő összegben léssen díjazandó. 6. Az ifjusági képviselők 135 tagtársaik nevében is kötelezik magukat, hogy munkába ács

mesterek kivül senkinek nem lépnek, ez okból egymást ellenőrizni fogják s ezen egyezséget áthágók nevei az ácsársulat elnökének esetleg bármely ács mesternek bejelenteni magukat egyetemlegesen kötelezik, alá vetvén magukat a törvény teljes szigorának.

A Berger-család gyászja. Városunk egyik előkelő családját, a Berger családot, súlyos csapás érte. Berger Vilmos földbirtokos, Berger Jenő építésszámológ és dr. Berger Andor testvére, tegnap este meghalt. A halálról a család a következő gyászjelentést adta ki: Özvegy Berger Vilmosné szül. Fried Margit a maga és gyermekei Imre és István, valamint az összes rokonság nevében, fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejtethetetlen férjének Berger Vilmos urnak Biharvármegye törvényhatósági bizottsági tagjának élete 38 ik, boldog házassága 7 ik évében évi február hó 19-én este 1/2 9 órakor, rövid szenvedés után történt szászos elhunytát. A drága halottnak földi maradványai február hó 21-én d. e. 10 órakor fognak Piac-utca 38. sz. a. házból a debreczeni izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni. Mely végtisztesség tétellel bánatos szívvel meghívjuk a megboldogultnak rokonait barátait és ösmerőseit Debreczen, 1899. február hó 20 án. Özv. Hartstein Sámuelné nagyanyja, Özv. Berger Henrikné anyja, Berger Jenő, dr. Berger Andor, Berger Ilka férj, Berger Mórné, Berger Margit testvérei, Fried Emil apósa, Fried Emilné szü. Hartstein Hermine anyósa, Berger Mór Fried Ernő sógorai, Berger Jenőné szül. Fischbein Mára Fried Eta sógoróné. Aldás emlékére!

Tűz. Tegnap délután egy kis tüzi láрма zavarta meg a vasárnap délutáni utcai közönség mulatságát. A Tanító-utczán, Gyarmathy Józsefné 11. sz. háza gyuladt ki és égett le teljesen. A tűzoltóságnak sikert a tűz oltáságnak sikerült a tűz tovább terjedését megakadályozni. — A tűz oka még eddig ismeretlen.

Ötven év. A daliás idők félszázados jubileuma alkalmából közreadjuk a 49-iki Közlönyből kivett két érdekes epizódot. Az egyik azt mutatja, hogy a solti járásban sok gazember volt, a másik pedig azt, hogy a guerillák keményen ostromolták egyik-másik békés falut. Így szól a közlemény:

Egy lelkész, a solti pártütő szellemű járásban, hol a debreczeni gyújtó proklamációk közkezen forognak, úgy vélt eleget tenni kötelességének, hogy előbb felolvasta a debreczeni s azután a királyi proklamációkat. Mikor a nép a Kossuthéiból hallotta, hogy a királyi seregeket, ha számuk csekély agyon kell verni, — ha számos, rájuk kell gyújtani a házakat, fel kell perzselni a falvakat, eleséget és takarmányt, ezt mormogta magában: »de bizony olyan bolondok nem leszünk Kossuthért, ha mindjárt nála is van a szent korona.«

Egy utazó beszéli, hogy Mezőkövesden 24 huszár a hatalomba helyezte magát s a debreczeni komitét nevében háborgatja az utazókat. Ilyen bandákkal egy darabig lesz bajunk, de a császári kir. seregen minden órán remélt szaporításával ennek is hamar vége lesz, csak hogy a békét óhajtó lakosságban igyekezni kell a jó szellemet táplálni és nem a pártütés-ördögét.

Garázda vendégek. Két részeg ember állított be tegnap este a „Magyar király“ kávéházba, a hol a legbotrányosabban kezdtek viselni magukat. A tulajdonos, Erős Jakab rendreutasította a botrányosan viselkedő vendégeket, mire ezek egyike revolvert rántott s azt Erősre szegezte. Erős kiesavarta kezéből a pisztolyt, mire a merénylő társával együtt megugrott. A rendőrség megindította a nyomozást.

Felkérés. Az izr. nőegylet f. hó 25-ére tervezett jelmezes mulatságának rendezésébe felkéri azokat az urakat, kik az estélyen jelmezből óhajtanak megjelenni, hogy holnap este 8 órakor a Hungária kávéházban megjelenni sziveskedjenek.

A „Bikur Cholim“ debreczeni betegsegélyző egylet választmányában a f. hó 19-én tartott választás alkalmával a következők választottak be: Csengeri Imre, Hoffman Sándor, Schwartz Fülöp, Rosenberg József, Rosenberg Simon, ifj. Fülöp Ignác, Kubffler Simon, Smilovics Mihály, Weisz Mátyás, Glück Adolf, Glück Herman, fakereskedő, Weinstejn Éliás, Braum Herman, Goldberger Dávid, Schwartz Ármin és Geiger József, póttagok Fábrián Károly, Schwartzkopf Dávid és Kohn Adolf, A jelölés f. hó 20-án és a választó közgyűlés f. hó 26-án fog megtartatni.

Csőd. Karacs Imréné debreczeni üvegkereskedő ellen a törvényszék elrendelte a csődöt, s tömeggondnokul Békés Sándor drt. helyettesül Hegedűs Jenő drt. nevezte ki.

Elveszett. Egy pár sárga színű dachskutya az egyik „Samu“ a másik „Záli“ névre halgat elveszett. Szives megtaláló kéretik Csapó utca 41. sz. a. lakó tulajdonoshoz vinni, hol illő jutalomra részesül.

A főhúzás. Az újságíró sorsjegyek utolsó húzása tudvalevőleg f. hó 21-én tartatik meg a székes főváros új városházának dísztermében. Erre a főhúzásra az újságírók egyesülete meghívta dr. Lukács László, báró Daniél Ernő és báró Fejérváry Géza minisztereket is, kiknek a jótékony ezülv sorsjáték létesítése és sikeresítése körül nagy érdemeik vannak. Ezen utolsó húzáson sorsolják ki a 100.000 koronás főnyereményt, a 10.000 koronás második főnyereményt. A húzás kezdete este 8 órakor. Ezen időpontig folyton lehet sorsjegyeket venni. Mindaddig a főnyereményeket igazán szegény sorsu emberek nyerték meg s talán az utolsó 100.000 koronás főnyereményét is egy szegény ember fogja megnyerni.

Színház.

M Ű S O R.

Hetfőn, febr. 20-án: *Himfy dala*, operette.

Kedden, febr. 21-én: *A Gésák*, vagy egy japán teaház története.

Szerdán, febr. 22-én: *A baba*; operette.

Csütörtökön, febr. 23-án: *Az eleven ördög*; operette.

Pénteken, febr. 24-én, újdonságul először: *A némaság*; vígjáték.

Szombaton, febr. 25-én ugyanaz.

Vasárnap, febr. 26-án, délután 3 órakor: *Aranylakodalom*; este 7 1/2 órakor: *Gyurkovics lányok*.

A műkedvelők 2 ik estélye.

Szombaton ép oly nagy közönség élvezte végig derék műkedvelőink előadásait, mint az előző estén.

Nem is lehetett másképp, hisz a műsor nem csak gazdag volt, de minden száma becsás, értékes volt.

Az egyes szereplők nagy hatással működtek közre s a nagy közönség köszönetét és elismerését fejezzük ki a ritka élvezetért úgy részökre, mint a derék rendezőségnek. A közönség e meleg és igaz elismerése legyen nemes tettöknek méltó jutalma. (Szj.)

A virágcsata.

Verő György ismert énekes darabja vasárnap délután nagy közönséget vonzott a színházba.

El volt foglalva minden hely, a szereplők jól játszottak mind, a közönség pedig szerfölött hálás volt. Zugott a taps s vége hossza nem volt a kihívásoknak.

Elementáris erővel tört ki a tetszés a 2 dik felvonás végétől. A virágcsata megtette a hatást. Az ismételtetés nem akart megszűnni. A vasfüggönyt is leeresztették, de az óriási tetszészajra a vasajtón is kijöttek a főszereplők s onnan és oda dobálták a virágcsokrokat.

Kedélyes egy előadás volt. (Szj.)

*** Gyurkovics-leányok.** Herczegh Ferencs bohózatzerű életképe nagy vonzerőt gyakorol a közönségre. Tegnap este — bórlet-szünet — daczára — teljesen zsufolt ház előtt került ismét színre s a közönség igen jól mulatott a darab ötletein. Az előadás azonban gyengébb volt az előzőknél s egyedül Komját ny volt az, kit feltétlen dícséret illet meg átgondolt ügyes játékáért.

*** Nyomorba jutott színészek.** Belényes városában hirdették egy ideig a magyar szót Szentesy László és 24 tagból álló színtársulata, azonban a legnagyobbbész román ajkú lakosság nem pártolja eléggé őket s így oly tetemes adóságokba verték magukat, hogy egyelőre kénytelenek ott maradni, mert bizony a hitelezők nem biznak Thalia papjaiban es papnőiben s az ott maradásra kényserítik őket, míg zilált anyagi viszonyukat nem rendezik. A megszorult színész direktor a m. kir. befügyminiszterhez folyamodott segítségért, hogy a társulat adósságait rendezve tovább mehessen örök vándorutjára.

Irodalom.

A szurbanipal. Volt a kajundzsiki palota falában egy márvány-domború. Ma a Britis muzeumban van. Aszurbanipal királyt ábrázolja, a mint egy szőlőlugas árnyában pamlagán fekszik; előtte magas, ékes széken ül a felesége, körülöttük szolgák, legyeznek a hűsítő fenséget; ételt hoznak mások, szőlő a lant, peng a citera. Egynéhány fával a kert is legyezve. Stilizált levelű pálmák, melyek törzse egy sorban áll az emberekkel s törzsükből egyszerre hasad ki a level. Leveliken keleti madarak ülnek, fűcsán, mereven, mint a hogy a gyermek rajzol, szépen oda-átve a level lapja mellé, állnak a semmin. — Ó felségeik egy-egy csészét tartanak kezökben. Ajkukhoz emelik. Így emelik immár kétezer éve, fáradhatlanul kőtálaikat, melyekben nincs egyéb, mint por, a mit bélehordott a szél, ami beleülepedett ott a muzeumi termekben, finom, könnyű, fehér por, lágy és plasztikus. Hány költő zengette meg a magakorában e szobrásztermeket, mely most egy muzeumi szám, egy sdat az emberiség fejlődésének történetében. E merevség e nyugalm e némaság meghalt, és eszünkbe jut Heredia gyönyörű szonettje, a melyben leírja a középkor festői, zajos életét, s hozzátesszi:

Ma már a várurak, az urnők oldalán
S a karcu agarak elnyulnak sorba lám
A fekete-fehér koczkás kőpadlaton.

Feküsznek hangtalan, siketen és merőu
S nézik köszemükkel, melyben nincsen láterő.
Az örökké nyiló rszát az ablakon.

A nagybecsű relief legtökéletesebb reproductióját a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 13-ik füzeté adja közre. Egy füzet ára 30 krajczár. Megjelen hetenkint egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VII ker., Üllői ut 18) s minden hazai könyvkereskedésben.

Különfélék.

— Mária Immaculata hercegnő halála Ismét gyász van királyunk családjának. Mária Immaculata Klementina királyi hercegnő, Károly Szalvator királyi özvegye, mint egy bécsi telegram jelenti, ma reggel tizedfél órakor meghalt. Az elhunyt királyi hercegnő, születésére bourbonszicíliai hercegnő, ötvenöt esztendő volt. Néhai férje, Károly Szalvator királyi herceg, a királyi családnak nem uralkodó toszkánai ágából származott s 1861 szeptember 19 én vette feleségül Rómában Mária Immaculata hercegnőt, a ki akkor még nem volt tizenhét esztendő. Károly Szalvator királyi herceg harmincegy évi boldog házasság után halt meg 1892 január havában. Halálát akkor özvegyén kívül két fia, Lipót Szalvator királyi herceg és Ferenc Szalvator királyi herceg és ezek néneje, az elhunyt herceg legidősebb gyermeke, Mária Terézia Antónia királyi hercegnő, István királyi herceg felesége és számos unoka gyászolta. Özvegye akkor elvonult bánatával, nem igen jött róla hír a világba, csak néhány hónappal ezelőtt az, hogy beteg. Az orvosok már akkoriban végzetesnek tartották baját. Az ötvenöt esztendő hercegnő asszony tudóbajt kapott a mely lassan emésztette el erejét. Mintegy két héttel ezelőtt egyszerre rosszabbra fordult állapota. Orvosai Weiderhofer dr. és Heim dr. professzorok mindent elkövettek, hogy meggyógyítsák, de már minden hiábavaló volt. Három nappal ezelőtt a királyi hercegnőt erős láz lepte meg, a mely ma reggel kioltotta életét. Halálának híréből rögtön értesítették a királyt, a ki azonnal az elhunyt hercegnő palotájához hajtatott s kifejezte részvétét Lipót Szalvator királyi hercegnek és a család többi tagjainak.

— A szív. A hány poeta csengő rimbe szedte gondolatát a régi keleti költőktől egészen a mai napig, mindannyi megénekelte a szerelmet. Ezt a csodálatos érzést, melyet az egyik dicsőítő szókkal illeti a másik hidegen fiziológiai okokkal magyarázgat, oda tették mindannyian a szívbe, a hová belenyilallik a fájdalom és attól megérzünk minden örömet. De úgy vagyunk ezzel is, mint a poéták legtöbb énekével, nem hisszük el, csak a mikor látjuk, hogy a szerelemnek rettenetes a hatalma, életet ad, életet olt ki és hogy a szív néha igazán megtörik. Elég gyakran van erre példa. Egyről mely megható, ma értesít erről ungvári levelezőnk. Azt írja hogy az ungvári orvosok most ezzel a csodálatos jelenséggel foglalkoznak. Egy szép leány az eset szomorú hőse. Megszeretett egy fiatal embert és a két fiatal teremtés telve volt édes reménységgel gondolt arra az időre, a mikor az oltár előtt esküvel erősítheti meg szerelmét. De a leány szüleinek nem tetszett a legény és megmondották, nem engedik, hogy egy pár legyen belőlük. Azóta szomorú változáson ment át a szerelmes leány. Karezu, szép alakja megtörtött, szeméből eltűnt a fény, orcájáról lehullott a rózsák és már csak árnyéka annak a leánynak, a ki még nem régen simulva, boldogan sutogott szive választójával a jövőről. Orvosokat hívtak, hogy gyógyítsák a leányt, adjanak gyógyító szert a szerelem ellen és az orvosok azt a fölfedezést tették, hogy a leány egyre kisebb lesz a szive. Fogyegyre fogy és csodálják hogyan élhet még most is a szerencsétlen lány.

Apróságok.

Rég eltűnt boldogságunk színes köd fátorképei fényes báltermeken vagy a sirokhalmain húzódnak át: egyformán szomorú emlékek.

Mindig azok itélnek el az okozatért, a kik előidézték az okot.

A könyv lapjain leggyengébb anyag által a betűben fentartva él a szellem s fentartva nagyobb időnkig, mint gránitkő által az író emléke.

Az élet drámájának czíme — volt.

Pajtások közt.

A.: Pajtás, te bizonyosan roppant gazdag vagy.

B.: Ejh, gazdag épen nem, de bárgyuan vagyonos.

Mindig ugya az.

— Es mit csinált tisztelt hadnagy ur, mikor az utonálló a mellének szegezte a pisztolyt?

— Gratuláltam a gazdizók vakmerőségéhez.

Sokra viszi.

Káplár (az ujonczhoz): Mi a maga apja?

Ujoncz: Hentes.

Káplár: Hentes? Ugy magából még válik valami.

Kétértelmű.

Fej delem: Nos, hogy állunk a fiam földrajzi ismereteivel?

Nevelő: Oh, az ő fensége ismeretei ebben a tárgyban határtalanok.

Síves fogadás.

Vigécz: Boesánatot kérek — én a Kuppelberger czég utazója vagyok,

Kereskedő: Szerencsésje, hogy előre boesánatot kért! Mert már kidobtam volna.

CSARNOK.

A becsületért.

— Elbeszélés. —

Irta: Grósz Gizella.

Ma még tömegesebben tödultak a látogatók a kórház nesztelenül záródó kapuján be, mint máskor, a hét meghatározott napján, — a melynek közeledését úgy a betegek mint a hozzátartozók óra és percenként számilva várták, ideges türelmetlenséggel a kór gyötrelmei ellen zúgolódva vagy megnyugtató enyhüléssel, a hitből származó reménnyel.

Ózondus levegővel környezve pompás területen emelkedik az egyszerű kórház, melyet a zsidóság nagy összetartó könyörülete a jótékonyosság fundamentumára építettek.

Szemnek jól eső tisztaság, rend mosolyogó szomorú kötelességet teljesítő épület minden zugából.

A látogatók nesztelen léptekkel haladtak az ágyasok között, csak a ruhák suhogása vagy a parfümjök szálló illata árulta el jöttüket.

Azután a parfümjök összegomolyodott a narancs, citrom illatával, melyet a látogatók hoztak magukkal kedveskedésül, — s melyhez az orvosság erős nagy szaga csapódott.

Vigasztaló szavak csendülnek meg minden ágy mellett.

Reményt fakasztó, kitartásra serkentő édes szavak, melyek enyhülést hoztak a küzdelmet már feladni készülő eltompult érzékekre.

Unnep az a nap a kórházban, mikor a külvilág civilizált levegője összekavarodik a betegek sóhajával.

A kórház fehér cziháju párnái közül gyorsan megkötik egymással az ismeretiséget az asszonyok, — nemcsak számról ismerik már egymást, de a gyermek koruktól életük folyását; sorsuk történetét is tudják.

Van idejük nap hosszát elstutogni egymásnak történetüket. Mert nem beszélnek hangosan.

Nem a titkukat féltik; de hát ha a szomszéd ágy szenvedője szunyadoz! — Mert szenvedők ők is — tudnak könyörületsek lenni.

Ki tudja, mig akarunk meg nem bűnül, — a testnek lelket átalakító kínjai alatt, — voltak-e ők is egy kis könyörülettel telve?

A betegség vajjon nem e a lélek javító intézete, melyben a legtöbbet szendő busan tekinthet megszerzett kvalifikációja minősítvényére?

S ha az operáló teremből egy velőtrázó sikoltás tör utat a zárt ajtókon keresztül, még a suttogás is elnémul.

Mozdulatlanul fekszenek ágyukon s ha nem is morzsolják ujjai az olvasó apró gyöngyeit, ajkuk fohászos a szenvedőért. Hisz csak cserébe megy ez is s kölcsönügyetek bonyolítatnak le.

Van sok e halvány, a szenvedéstől idő előtt megránczosodott arcok között, — a kik már nagyon sok történetet hallgattak végig.

Olyan redőzött arca volt Grünének is. Egy és fél év alatt sokszor változtak a szomszédjai.

Mi ő mozdulatlanul feküdt, sokszor változott a hold sarlója. Talán örökre béna is marad.

Ezért azonban a kétségbeesés fájdalma nem bántotta.

A test fájdalma eltompult a lélek szenvedése alatt.

Grüné nagyon szereti az urát s ő csak ezt érezi és nem csoda, ha a szuró nyílásokat melyek két rétebe hajlították, e mellett el is feledi.

Már 6—8—10 hetet is számított, ő maga sem emlékszik reá mennyit, a mióta az ura meg nem látogatta.

Ezelőtt másképp volt. Hét számra dolgozott az ura pihenés nélkül, de a vasárnapi munkaszünetet ágya mellett töltötte, a mig a jel meg nem szólt, a mely a látogatókat távozásra intette.

Szegény Grüné ilyen látogató napokon magára maradván, ezen torturát szenvedett át mig az ágy mellett elhaladó látogatók ruháival érkezett külvilági levegőt érezte. Nem jött a kit ő várt.

Füleit a paplan alá dugja, hogy az idegenek beszédének zsongását ne hallja mert nem az szól, a kit ő vár.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatársaság.

Weisz József budapesti terménybizományi czég jelentése.

Debreczen, február 19.

Készáru 5 olcsóbb

Okt. buza	9.65—66.
Tav. buza	7.85—90.
Tav. rozs	5.83—85.
Tavaszi zab	4.72—74.
Májusi tengeri 1899	
Julius tengeri	
aug.—szept. tengeri	

Kőbányai sertés piac. február 18. Magyar örendü: Öreg nahéz (paronkint 400 kgron

felüli 96—46½ kr. Közép (páronkint 300—049 klg. sulyban) 46½—47 kr. Fialal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 49—49½ klg. Fialal közép (páronkiut 251—320 klg.) 48½—49 krig. Fialal könnyű (páronkint 250 klg.ig terjedő sulyba. 48—49 kr. Szerbia7 Nehéz (páronkint 260 kg. felüli sulyban) 4 ½—48 kraiczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm — sulyban) 47—47½ kraiczárig Könnyű (páronkint 240 kilogr.-ig terjedő sulyban) 45—46 kraiczárig.

Sertéslelészám: 1899. évi február 19-én. napján volt készlet 29101 darab. 1899. febr. 9-én napján felhajtott 371 darab. 1899. febr. 9-én napján elszállított 769 drb. 1899. febr. 9-én napján maradt készletben 28709 darab. — A hizott sertés üzletirányzata osendes.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petroleum-rakodónál levő székes fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése január 31-én. Készlet 240 drb. Érkezett 1385 drb. ösz. szes lehajtás 1625 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 1328 darab, eladatlanul — visszamaradt 297 darab. — Napi árak: 120—180 klg. sulyban 44—46 krig. 220—280 klg. sulyban 45—47 krig, 320—380 kg sulyban 46—48 krig. Öreg nehéz 46—47 krig. Malaczkok 37—40 krig. A vásár hangulata élénk volt.

Borjuvásár. 1899. évi február 7-én. Felhajtott 383 darab sspópás 616 borju, 23 darab helyi öltött borju, 616 borju 20 darab, öltött 023 darab. A hangulat élénk.

Bécsi sertésvásár. A si-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek 9387 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3696 drb fiatal sertést, 5518 darab magyar hizott sertést, összesen: 8963 drbot. Változatlan árak.

Jegyzések: kilogrammonként 616 sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 44—45 kraiczáron, kivételesen 46 kraiczáron, középminőségű sertés 42—43 kraiczáron, könnyű sertés 39—41 kraiczáron. fiatal sertés 35—44 kraiczáron.

Buza Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 10 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 kraiczáron. 150 méterméza 80 k, 9 forint 15 kraiczáron 300 mm. 79.5 k, 9.15 frton, 100 mm, 78 k: n 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 109 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9 forint 20 kraiczáron, 100 mm, 79.5 k, 9 forint 15 kraiczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9.12 és fél kraiczáron vegyes, 100 mm 80 b. 9.25 forinton vegyes 2500 mm. 78.5 k. 8 90 forinton. 500 mm. 76.5 k, 8.40 foaton, mind három hónapra:

Bánási. 100 mm, 79 k. 9.10 forintot m 8 m 77 k. 8.60 frton vegyes, 200 mm, 01 k74060 forintos vegyes, mind három hónapra Tengeri az egyedüli szilárd ozikk. A hideg időjárás folytán jobb az érdeklődés s hybene 460 frtot, budapesti paritásra 4.45—4.58 frtig fizetnek. Nagybecskereken 200 mm.-ért 4—frtos fizettek prompt szállításra.

Szerbiai, 2000 mm. 78 k, 7.25 forintos három hónapra.

Felsőmagyarországi. 108 mm. 779 k frt 60 kraiczaron. három hónapra.

Felvidéki. 300 mm. 76 k. 10 forint 4—kraiczáron 200 mm. 7 k. 9 forint 95 kraiczáron mind három hónapra,

Tiszav. 100 mm. 81 k. 10 forint 20 kraiczáron, három hónapra,

Bácskai. 100 mm. 76 k. 10 forint 20 kraiczáron, 100 mm. 72 k, 9 forint 55 kron mind három hónapra.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. (Száldobágy.) Az ottani intelligencia — írja ön a levélben — sikerült tánczoszorkát rendezett; de ez a koszorka egyszerűsége miatt sebet is ejtett az ön szívében. Mert ön, aki természetesen szintén jelen volt, önnel nem tánczolt egyetlen egy tóurt sem, ellenben kitűnően mulatott egy hosszú fekete ural, vagy mint ön mondá: a bálványával. Ezért ön szakított; de szeretne valamelyes meghatározó módon búcsút venni a hűtelentől. Azt hiszi, hogy legjobban volna a helyi lapban megnyilatkozni; de miképpen?

— Mi megsajnáljuk önt és összes e nemben raktáron lévő mintáinkat rendelkezésére bocsátjuk. Tessék választani közülök, amint következnek a népies, a modern, a szimbolista és a materialista bucsuzkodások. Ime a minták:

A népies:

Soha se szeretél,
Most is elfeledtél,
Nyomorék koldusnál
Koldusabbá tettél.
Nincs keze, nincs lába?
Nekem szívem nincsen.
Reád pazaroltam
Drágalatos kincsem.

A modern:

Üt az óra
Bucsuzóra,
Sorsom nem fordul már jóra.
Elfeledtél,
Kineveltél —
E szakítás jött kapóra!

A szimbolista (szeczionalista).

Kék virágnak sárga illatta,
Mogsugta, hogy elhagyott maga;
A pacsirta lángözönben fürdik
S mogsugta, hogy elhagyott maga:
A nap könnye felszáradt az éjben,
S mogsugta, hogy elhagyott maga.

A realista:

Gombház! ha leszakad lesz más.

Ez a legutóbbi — kérem — a lepraktikusabb.

Csödtömeg eladás.

Vb. Stern Izidor (Első debreczeni paplangyár) csödtömegéhez leltározott áru raktár (atlasz és selyempaplanok, matrácok, ronge vászon, sifon, lószőr, pamut, gyapot, szatin paplanok, téli kendők, nyera anyagkészlet) és fizetési felszerelések 10545 frt 7 kr becsértékben a Csödtömeg eladásnak határozata folytán zárt ajánlat útján leendő eladása rendeltetvén el, minél fogva figyelmeztetem az érdeklőket miszerint:

1. A becsár 10%-át, vagyis 1055 forintot mint bánatpénzt a lepecsételt ajánlattal együtt alantírt tömeggonkhoz f. évi Február 28. napjának délután 5 órájáig nyujtsák be.

2. A választmány 3 napon belül fog az ajánlatok el vagy el nem fogadása tekintetében határozni s fenntartja magának a szabadválasztási jogot.

3. Az eladás készpénzfizetés mellett történik s az árak a felszerelésekkel együtt — az eladás választmányi jóváhagyás után — 8 nap alatt átveendőek és elszállítandók.

4. Az ajánlattevő az ajánlat benyújtásával lép kötelezettségbe.

5. A vételár kifizetésének vagy az elszállítási határidőnek elmulasztása esetén az ajánlattevő bánatpénzét a tömeg javára elveszti.

6. A raktár és leltár tömeggonknál oelután 3 órától 5 óráig megtekintethető.

Debreczen, 1899. Február 14 én.

Sorger József
tömeggondnok.

**Az első debreczeni
magán kézizálog-kölcsön-üzlet**
Piacz-utca (Szent-Anna utca sarok)
legmagasabb előleget ad:

arany- ezüst- és ékszer-
árakra.
Vidéki megbízások legpontosabban
teljesítetnek.

Pályázati hirdetmény!

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet pallagi gazdaságában az 1899-iki év április hó elsején megüresedő élmezőni vállalatra.

A szerződés feltételeiről a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága nyujt bővebb felvilágosítást minden nap d. e. 10—12-ig.

A bélyeggel felszerelt pályázati ajánlatok 1899. év február hó 22-ig alulirott igazgatósághoz benyujtandók.

A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága.

A nagy krach!

New-York és Londonban nem kímélte meg az európai szárazföldöt sem és ezért egy nagy ezüst gyár inditva éreztte magát, hogy az egész készletét csak a munkáért egy kis kárpótlása ellenében eladta. En felvagyok hatalmazva ezen megbizást teljesíteni, miért is csupán 6 frt 60 krért; küldöm a következő tárgyakat:

- 6 drb. finomabb asztali kést, valódi angol pengővel,
- 6 drb amerikai szab ezüst vellt egy drbból,
- 6 drb amerikai szab ezüst evőkanalat,
- 12 " " " " kávéskanalat
- 1 " " " " lovesmerőt,
- 1 " " " " tejmérőt,
- 2 " " " " tojásserleget
- 6 " angol Viktoria tálcát,
- 2 " igen hatásos gyertyatartót,
- 1 " teaszűrőt,
- 1 " finom cukorszórót.

44 darab összesen csak 6 frt 60 kr. Ezen 44 tárgy előbb 40 fruba került és most csak 6 frt 60 kr. minimális áron kapkátok. Tisztító por hozzá 10 kr. Az amerikai szabad. ezüst egy kivüi belüli fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendeig is megtartja, a miért jótálok. Annak bizonyosságául, hogy ezen hirdetés

nem család

kötelezem magamat bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni. Senki se mulassa el ezt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garnitúrát megszerelje, mely gyönyörű

nász és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásban kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál,

az egy. amerik. szab. ezüstgyárak főügynöke.

Bécs, II., Rembrandstrasse 19/F. Telefon 7114.

Széküldés utánvétellel, vagy az öszeg előzetes beküldése ellenében.

Valódi csak az oldalt látható véccjeggyel (egészségi fém).

Kivonat az elismerő levelek szreiből: Megkaptam a küldeményt és megvagyok elégedve, kérek újból egy küldeményt 6 frt 60 krért.

Kolozsvár, Bánffy báróné.

A küldeményt megkaptam nagyon megfelelően. Gaád, 1898. szept. 1. Chotek Gudenus C. grófné.

A készletet megkaptam, igen megvagyok elégedve, kérek nagyobb küldeményt. — Budapest, II., E5-utca 7.

Dr. Paikeri Alois cs. és kir. katonasorvos. stb. stb.

A-78. számú
alaphozlet.

Aláírási Felhívás.

A
„Polgári Takarékok és Segélyszövetkezet”
III-ik évtársulatába való
belépésére.

1899. évi január 1-én, mint 4 éves
évtársulat kezdte meg működését a
III-ik évtársulat s mi bizalommal
kérjük Debreczen város és vidéke kö-
zönségét, hogy ezen

III-ik évtársulatba

minél többen belépni sziveskedjék.
A „Polgári Takarékok és Segély-
szövetkezet Debreczenben” évtársu-
latainak vagyonát a tagok, heten-
ként fizetendő törzsbetétei képezik.
Egy törzs betét (10 kr) 20 fillér, mely
az igazgatóság által megszabott idő-
ben fizetendő be a szövetkezet pénz-
tárába. A 4 év elteltével az évtársu-
lat vagyona a tiszta jövedelemmel
együtt a tagok között törzsbetéteik
arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjait 6%-os
kamatláb mellett hitelnyújtással segé-
lyezi s a kihitelezett összegek 4 év
tartama alatt a heti befizetések ál-
tal törleszthetők.

A III-ik évtársulatba való fel-
vétel iránt jelentkezések és aláírások
a szövetkezet hivatalos helyiségében
(Piacz-utca 70. szám dr. Fráter ház)
teljesíthetők. Az újonnan lépő ta-
gok ez ideig még nem tartoznak az
eddig hátralékos heti betétekért mu-
lasztási illetéket fizetni.

Kelt Debreczen, 1899. február
hó 10-én.

A Polgári takarékok és segélyszövetkezet
igazgatósága.

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon.

Alapított 1825.

Magyarországi fiók Budapest, V. ker., Fürdő-utca 4.

Evi bevétel 27.500.000 korona
Kivált nyereményrészek . . . 150.000.000 „
Vagyon 220.000.000 „
Halál esetek folytán kifizetve . 450.000.000 „

A „STANDARD” kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világ-
kötvények. Kötvények érvényben tartása díjfizetések el-
mulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított vissza-
váltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés
öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad
háboru biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Vezérügynökség Debreczenben: Mandel Jenő és Bornyász
József uraknál.

Még sohasem létezett!

100.000 lehet az Ujságíró-sorsjegyek utolsó húzásánál, mely már holnap este
koronát kedden február 21-én fog okvetlenül megtartatni,
egy koronával nyerni.

Főnyeremény 100.000 korona, 10.000 korona stb. stb.

Egy sorsjegy ára

egy korona

Sorsjegyek kaphatók; az összes bankokban, váltóházakban, dohánytözsdékben és

ezen lap kiadóhivatalában Piacz-ú. 79. sz.